

Posudek oponentky diplomové práce

Autor: Petra Svěchtová

Název práce: Analýza současné situace organizací občanské společnosti v oblasti čerpání evropských dotací v Praze

Oponentka: Tereza Pospíšilová

Kriteria hodnocení:	Hodnocení:
Vhodnost a aktuálnost tématu vzhledem k oboru Studia občanského sektoru	2
Stručné slovní hodnocení: Téma je přiměřeně aktuální.	
Využití relevantní teoretické literatury včetně cizojazyčné	2-
Stručné slovní hodnocení: Práce čerpá z několika zahraničních publikací. Vzhledem k tématu – čerpání evropských SF - by záběr řešerše do zahraniční literatury mohl být ale mnohem širší a neodpovídá výborné práci. Oceňuji zahraniční literaturu k tématu evropeizace, ale zdroje nejsou synteticky propojeny.	
Formulace cíle (problém, dílčí cíle) s využitím teorie	2
Stručné slovní hodnocení: Cíle nejsou formulovány s využitím teorie, mají popisný a explorační charakter. Jaksi druhotný je cíl posoudit rozsah nebo charakter evropeizace organizací vlivem čerpání ze SF (např. není narozdíl od ostatních cílů obsažen v úvodu a jeho řešení je věnováno nemnoho prostoru). Vzhledem k tomu, že přehled programů z evropských zdrojů je předmětem různých internetových stránek a příruček, nejsem si jistá, nakolik je přínosné je znovu popisovat (přitom to je jeden z hlavních cílů práce).	
Formulace hypotézy (výzkumné otázky)	3
Stručné slovní hodnocení: Výzkumné otázky jsou formulovány v úvodu a znovu v metodologické části, ale jsou identické s cíli práce a termín „výzkumná otázka“ snad ani není v DP použit; práce si nestanoví ani hypotézy.	
Splnění vytčeného cíle	2
Stručné slovní hodnocení: Studentka stanovené cíle naplnila. Učinila tak však popisným způsobem a bez většího kritického odstupů. Část DP tvoří prezentace evropských programů, ale nevidím tam systematický přínos (např. kategorizace nebo porovnání programů podle předem stanovených kritérií, nebo pohled na programy pomocí teoreticky odvozených konceptů.) Jinak oceňuji rozsah práce, která jistě není odytá. Oceňuji také pohled aspoň kousek pod povrch administrace programů prostřednictvím citátů zkušeností OOS; ten bych určitě shledala jako užitečný, kdybych se chystala o program žádat nebo jako podklad pro výuku na katedře.	
Vhodnost zvolených metod a jejich použití	3
Stručné slovní hodnocení: Metody sice jsou v zásadě vhodně zvolené, ale na výbornou diplomovou práci je 8 polostrukturovaných rozhovorů celkem málo. U řady zjištění by stejně dobře mohl posloužit dotazník nebo anketa. V rozhovoru se studentce nedařilo jít dost do hloubky (zdá se mi z citátů, které jsou mnohdy obecné nebo vyhýbavé). V osnově rozhovoru se nelze na evropeizaci ptát ani přímo ani tak obecně (bod 8 a 9). Studentka provedla kvalitativní analýzu, ale pohled na tématické okruhy ukazuje, že některé byly příliš široké, vnitřně nesourodé (s. 60). Za chybu považuji, že studentka nepředvedla detailní analýzu financování vybraných organizací na základě výročních zpráv a spokojí se s vágními odhady respondentek. Rozhovor s respondentkou z magistrátu se odehrál jako pátý, takže v něm studentka nemohla zohlednit výsledky rozhovoru se třemi respondentkami z OOS.	
Je-li práce prakticky orientovaná, zda přináší návrhy řešení (doporučení)	3
Stručné slovní hodnocení: Práce praktická doporučení nepřináší – přesto by to u tohoto typu práce bylo vhodné, proto to hodnotím spíše jako minus práce.	
Kvalita vlastních závěrů	3
Stručné slovní hodnocení: Závěr je dostačující a srozumitelný, ale je pouze shrnutím předchozích výsledků a nic k nim nepřidává.	
Práce s literaturou, citace pramenů, informačních zdrojů	2
Stručné slovní hodnocení: V pořádku.	
Formulační a gramatická úroveň	1
Stručné slovní hodnocení: Práce je po gramatické a formulační úrovni velmi dobrá, chyby jsou výjimkou a práce se dobře čte. Je napsána strážlivým, kultivovaným stylem.	
Grafická úprava	1

Stručné slovní hodnocení: Grafická úprava je odpovídající. Oceňuji zahrnutí vlastních tabulek a grafů.

Celková známka před obhajobou: 2-3

Témata a připomínky :

Silnou stránkou práce je její rozsah a přehledná struktura, a to jak při pojednávání evropských programů, tak při analýze výpovědí respondentek. Vhled do realizace programů je cenný a je sdělen přehlednou a čtivou formou – druhou část práce jsem proto četla se zájmem. Slabiny práce jsou v jejich „akademických“ kvalitách. Je zde velmi omezená komunikace mezi teoriemi uvedenými v rešeršní části a analýzou, respektive závěry práce.

V následujících bodech upozorňuji na dílčí slabší místa a nedostatky práce, případně kladu otázky pro obhajobu:

Na stranách 14-15 jsou použity termíny „evidované právnické osoby církví“, „účelová zařízení církví“ a „církevní právnické osoby“, přičemž tyto pojmy nejsou detailněji objasněny. Některé orgány zahrnují či naopak vylučují některé z těchto typů organizací z definice OOS, ale výsledek je (bez objasnění těchto pojmů a vztahů mezi nimi) chaotický.

V teoretické části práce studentka uvádí výzkumy týkající se proměn organizační struktury českých OOS v souvislosti s evropeizací. Tyto poznatky však nejsou shrnuty a není z nich vyvozeno pro empirickou část práce třeba to, na jakých ukazatelích je vlastně vhodné proměny organizační struktury sledovat.

Pojem „absorpční kapacita“ je objasněn jen v poznámce pod čarou (s. 34). Přitom je to jeden z pojmů, které by se na situaci OOS při čerpání evropských fondů daly systematicky použít.

Na základě JPD2 a JPD3 byly provedeny evaluace, jejichž výsledky částečně studentka uvádí. Nesystematicky však výsledky evaluace JPD2 uvádí v části 2.4.1, věnované období 2004-2006 (s. 35), zatímco výsledky evaluace JPD3 uvádí v části 2.4.2, věnované období 2007-2013 (s. 46). Přínosem práce by bylo, kdyby tyto výsledky studentka dokázala shrnout a vyvodit z nich kritéria pro analýzu výpovědí respondentů o jejich zkušenosti s realizací OPPA.

Je zcela zbytečné uvádět v hlavní části textu příklady projektů, které čerpaly z JPD2 a JPD3, to patří do přílohy (s. 35-6, 38-9).

Chybí zkratka GLE v seznamu zkratk i v textu.

Velká část přehledu o OPPA pochází ze zdroje Magistrátu. Kladu si otázku, proč přeříkávat obsah příručky, která je dostupná. V čem je práce přínosem nad tuto příručku?

Kdo dělá SWOT analýzu v OPPA? Řídící orgán nebo žadatel, nebo úspěšný příjemce dotace? (s. 47)

V práci jsou v mnoha případech používány citáty tam, kde neplní žádnou smysluplnou roli (nejsou ani výstižnou, jedinečnou formulací dané myšlenky; neuvádí přesný diskurz, který by chtěla studentka analyzovat; nejsou sdělením přímé zkušenosti). Většinou však svoji roli plní jako sdělení přímé zkušenosti, ilustrace.

Proč je na s. 48 používán budoucí čas, když jsme v pátém roce realizace OPPA, tedy se již blížíme spíše ke konci?

V empirické části výrazně postrádám jasnou formulaci výzkumných otázek.

Popisu metod je věnováno hodně prostoru, ale jde o velmi základní, obecné popisy. Popisu toho, proč je vhodná případová studie a co to vlastně případová studie je, se věnují 3 řádky na s. 54. V mnoha ohledech přitom práce design „případové studie“, kterou chce provádět, vůbec nenaplnuje. Nevidím např., že by jednotlivé organizace byly zkoumány v komplexnosti, ani ve vývojové perspektivě.

Ve vzorku jste chtěla mít zastoupeny všechny právníkové formy OOS. Proč právě toto kritérium? Nebyla by lepší jiná kritéria pro výběr organizací do výzkumu? Proč jste vedla rozhovor jen se dvěma o.s., když vzhledem k porpci o.s. mezi OOS představují největší množinu?

Proč jste porovnávala výpovědi respondentek z OOS s výpovědí paní z magistrátu?

V rámci rozhovorů jste několikrát narazila na téma malé vykazatelnosti magistrátu vůči OOS (nepochopitelné odmítnutí vysoce bodovaného projektu výběrovou komisí; změna pravidel v průběhu projektu; nereagování magistrátu na zpětnou vazbu od OOS), které by bylo třeba konceptualizovat a kriticky prozkoumat. Druhým podobným tématem je detailismus a formálnost kontrol ze strany magistrátu, které OOS kritizují, se kterým by se také hodilo víc detailně a promyšleněji a s využitím sekundární literatury vypořádat. Například to, že dokument z magistrátu říká, že projekty hodnotí a monitoruje podle popisu aktivit, berete jako doklad toho, že takto je to „pravda“. To je velmi zjednodušené.

U výsledku ankety, kterou studentka prezentuje jako důkaz kvality podpory žadatelů OPPA ze strany magistrátu (s. 71), jen 23% respondentů označuje podporu za velmi kvalitní a užitečnou. To není zase tak mnoho. Navíc 30% žadatelů podporu z různých důvodů vůbec nevyužilo a 30% označuje podporu za průměrnou nebo nedostatečnou.

V části 3.2.5. „Problémy v průběhu realizace projektu“ pojednáváte popořadě, jaké problémy měly jednotlivé organizace. To je sice zajímavé, ale z akademického hlediska by to chtělo na problémy hledět ne podle jednotlivých organizací, ale podle typu problému, který mají. Podobně u „Celkového zhodnocení projektu“ (3.2.6.), opět zajímavý výčet, ale to je vše.

Oceňuji, že když respondentky z OOS upozorňují na byrokratičnost pravidel, která nevytváří EU, ale ČR během implementace programů, studentka si „ověří“ i pohled paní z magistrátu. Jenomže výborná diplomová práce by měla jít dál a způsob formování pravidel si ověřit na porovnání závazných dokumentů z Bruselu s dokumenty vzniklými v Praze.

V případě posouzení evropeizace (s. 104-108) si studentka na počátku nestanovila kritéria změny a proto ji nemůže systematicky analyzovat. Když v případě GLE a Aperia hovoří studentka nakonec o evropeizaci (s. 113), jedná se u obou OOS o přenos know-how z jedné konkrétní země, Velké Británie. Jde skutečně o „evropeizaci“?

Poměrně zásadní chybou je, že studentka nenabízí přesné údaje o tom, jaký podíl z finančních zdrojů představují pro zvolené OOS evropské fondy a neprovedla v nich analýzu zdrojů financování.

V Praze dne 10. 2. 2012

Podpis vedoucí práce